

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előzetési díjak, a hirdetések és hirdetések.

Hirdetések jutalmában számítatnak.

MURAKÖZ

Előzetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl Brűnben: Stern M.

Nyitdíj: petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csaktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hogyan alkossuk meg a községi tűzoltóságot?

E részben a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak tűzrendészeti kormányrendelete, egy a zalamegyei törvényhatóságnak alkotott szabályrendelete ugyan eléggé világosan rendelkeznek; mindazonáltal szükségesnek látom, hogy e tárgyat ezen uton is némileg ismertessem.

A most hivatkozott rendeletek szerint minden egyes községben köteles tűzoltóság szervezetelt, s a hol már létezett, vagy időközileg létesült önkéntes tűzoltóság, egy a köteles tűzoltók, ezek felügyelete és hatásköre alá tartoznak — Az összeírások évenként a kilüszött határidőben elkészülnek és nyilvántartatnak, de mint tapasztalatunk mutatja, ez mind csak papíron van, tényleg azonban még — legalább vidékünkön — köteles tűzoltókat nem ismerünk.

Mi a feladata ezen köteles tűzoltóságoknak? — röviden válaszolva, mind az, a mi az önkénteseké. A kilüszött határidőben gyakorlatokat tartani, hogy tűzvész esetén ne fej nélkül lássák el teendőiket; a tűzoltószerek egyes részeinek ismertetése, azoknak jó karban való tartása és végül kirendelt vagy megválasztott előjárók iránti fegyelem betartása, mert ha mindezek pontosan és szabatosan be nem tartatnak, azon sajnós tapasztalatra jutunk, hogy tűzvész esetén a fecskendők nem működnek feladatukhoz képest, egyes tűz-

oltószerek éppen nincsenek meg, vagy pedig hasznavehetellenek.

Ha tehát mindezeknek elejét akarjuk venni s a vonatkozatos rendeletet a köteles tűzoltósággal megismertetni, egy a legfőbb feladata mindazoknak, kik a parancsnoki tiszttel felruházák, hogy mindenek előtt az ezen szakmába vágó utasításokat és szaklapokat tanulmányozzák, a köteles tűzoltóság személyzetéből a kiváló egyéneket kiválasszák és azokat a lehetőségig kiképezzék.

De vannak még más hiányok is, melyeket szükségesnek tartok itt felsorolni.

A legtöbb községben, ha találunk egy újabb szerkezetű fecskendőt, ez képezi az összes tűzoltó szerszámot; miért? mert a község előjárói azon nézetben vannak hogy ez már elégséges arra, hogy a tűzet elolthassák, de nem gondolnak egyébről, mint hogy csak a vizet az égő tárgyakra locsolhassák, holott legelső köteleességük volna az illető parancsnok véleménye alapján az összes szerszámot községi költségen beszereztetni, s ha nem is egyszerre, egy évenként ezen költségekhez hoztájárulni, a mi amugy is rendeleten alapszik. Csak hogy sajnós! Ha már egyik vagy másik községben az előjáróságot e részben sikerült is felvilágosítani, nincs alkalmunk meggyőződtenni arról, hogy ugyanily módon cselekednek a szomszédos községek. Ujra megemlítem azon megmáshatatlannéztük: »miért legyen ez éppen minálunk, ha máshol nincs, s ha van rá rendelet, akkor azt egyaránt tartsa be minden község.«

Egyike a legnagyobb bajoknak a tűzoltás terén az általános vízhiány, ho ott majd minden udvarban találunk kutakat. Igaz, hogy itt ismét csak a gyakorlatból kell kiindulnom, melynek egyik főfeladata a községben levő összes kutak vízképességének kipróbálása, hogy veszély esetén a tűzoltóság kellőleg informálva lehessen, hol és melyik kútból lehet legtöbb vízmennyiséget nyerni, nem pedig a mint a tapasztalat mutatja, addig keresik a vizet, miglen a megmenthető tárgyak is a tűz martalékává lettek.

A gyakorlatból kifolyólag juthatunk arra, hogy vész esetén a tüzet lokalizálni tudjuk, mert ha nincs kellő tájékozásunk és ismeretünk a községben levő utcák és házak mikénti fekvéséről, vajmi nehéz azt a vész esetén oly hamar konstatálni, hogy megelenő tűzoltóságokat a kellő helyre irányozhassuk.

Végül: miért ne lehetne oda hatnunk, hogy a köteles tűzoltók közül minden községben ezen célra külön kiválasztott egyéniségeket kellőleg betanítsunk. Csak is egy kis akarat kell hozzá és megragadva a rendeletben alkalmazható büntetési szabályokat, alig hiszem, hogy ha nem is egyszerre, de idővel elérjük azt a célt, a mit a tűzoltás terén már sok helyen el is értek.

Csak együttes erővel, közös jóakarattal és az ügy iránti szeretettel érhetjük el, hogy fáradozásaink ne maradjanak sikertelenek!

Kollay Lajos.

A „Muraköz“ tárczája

Vilma zongorázik.

Hidalgai Hidassy Pál pompás vígjátéki apa még csak egy szikra sincs benne abból a communista elvekből, melyek a papucs kormányhatalma alól (noha csak egy csendes kávéházi estére) szabadulni kívánának. És hogy teljesen készen legyünk vele, mondjuk el még róla, hogy egy csöppet se feszélyesi helyzete. Olyan derűlten sétáltatta meg ma is feleségét, nint akkor, mikor Hymen herke közé húzódott. A bálokat (a legtöbb lányos apával ellentétben) modern és kívánatos élvezetnek tekintik, sőt soha nem is vágyódott pompásabb élvezetre, mint a szüneteket (már t. i. a mennyi az első tórtól a hazamögig van) krajczáros pagáttal ütni el.

Nem ezt az időt sajnálja, de az osztást. Olyankor mindig feláll, s az ajtóban vegyül el nézése a tánczolókat forgatásába, látja, hogy a kis szöszke Vilmácskát egyik kéz a másik után kapja. Lenge haja itt-ott bukik ki a tánczolókat vála közül, a holdagnon töltött órák fénye kisüt szép kis orezájára. Vilmácska jól mulat — beszél az apa.

— Hm, hm, Vilmácska mutatós, hm. Nem is csoda, hisz az én lányom. He, he!

Igy ment ez az állapot annyiszor, mennyit a költségvetés keretébe a mama felvesz és a papa megszavazott, valamint mennyit a tulkiadások rovatára egyes nélkülözhető beruházások megengedtek.

És folynak szép rendben az állapotok továbbra is, ha valami meg nem akasztja: a papa bogara.

Azok az ármányos betűk! Mennyi galyibát csináltak már eddig is, de soha annyit, mennyit a Hidassy családban. Eppen a habbevesnél ütött le a menyő. (A habbeves szón nem szabad felakadni. Tudni kell, hogy a tulkiadások a takarékossgát is involtálják. Ez évben pedig szépen termett bab. Literje 8 krajczár.)

Mi-dezeket azért beszélem oly részletesen, mert epodhális eseményé lőnek a családi történetben.

Az apa kimondotta a keserű szót.
— Nem megyünk. Punktum. Elvi indokaim vannak.

A mama kerekre nyitotta szemeit. Hisz itt nem csak pillanatnyi szeszély legyőzése a háboru vége hanem elvi indokok! — Egy csöppet se tájékoztatta magát. Nehogy tehát a szót mindig nagyot mutató réme ijessze meg, puhatozni akart az elvi indokok között.

Akadozva rezgett hangja.
Keze ugy kalimpált, miut a tört liba szány.

— Szeretném ismerni elvi indokaidat.
— Az éjjel nem aludtam. Összegyűrtém

magam alatt előre-vissza a párnákat. Forogtam ide-oda. A gondolatok cikáltak agyamban, mint a katonai őrzáratok. Végre is világot kellett gyujtanom. A magam gondolata megkínzott annyira, hogy kedvem kerekedett a más gondolatra. Könyvet vettem a kezembe. Olvastam. Tudjátok-e mit? Beniczky Irma „A nők hivatása“ című könyvét. Okos könyv az. Arany minden szava. Aztán, hogy ismer minket feleség. Ugy-szólván bennünket fotografizoz le. Azt a szerencsétlen nevelést mutatja be, mely léha élvezetekbe meríti a fiatal leányt s képélenne teszi feladata elérésére. Lesz divatos szalon-hölgy, de nem valik belőle anya. És akarnád-e Vilmácskát, mindennek, csak annak nem, a minek lenni kell. anyának?

Az apus egész neki tűzesedett az indoklás alatt. Vilmácska szemérmesen vonta le pillait, arcán derengett a fejlődő öntudat pirja, mint a fiatal nép, midőn kibukik a kéklő hegyek orma mögül. A mamácska megbűvölte pillantott szét a csiládi idyllben és tájékozatlanul nézett a férjére. Szépen teltek a napok. Vilmácska is — a hogy a papa látta — hozzá törődött az új rendezés.

Olvasókönyv lett a szakácskönyv. Abból az apai censura nem kurtított semmit. Még egy élvezet maradt: a zongora. Ennek eléfánt-billentéit szabad volt addig csapkodnia, míg meg nem zsibadtak azok a szép hosszukás ujjacskák. Az öregnek ideája volt: egy család-anya, a ki zongorázni tud.

A közigazgatási bizottság ülése.

A megyei közigazgatási bizottság Április havi ülését Svastics Benő főispán ő méltóságának elnöke alatt f. hó 10-én tartotta.

Az alispáni havi jelentés helyeslőleg tudomásul vételt.

A csáktornyai közraktárak létesítésénél az iparvágány bejárása alkalmával kihagyott egy gyalog- és szekérut tárgyában a helyszíni szemle Eperjessy Sándor bizottsági tag elnöke alatt elrendeltetett.

Előterjesztett a megyei utkaparók kérvénye. melyben a megyei nyugdíj fizetése alól felmentésüket kéri, illetve hogy a rájuk rótt illeték az utalaphól leedzessék. A közigazgatási bizottság a kérelemnek így irányban helyet nem adott, azonban az utkaparók helyzetének javítása céljából a megyei közgyűlésnél indítványozni fogja, hogy az utkaparók jelen fizetésük mellett évenként egy pár csizmát és két évenként egy rövid bundát és csuklyát kapjanak.

A csáktornya-ukki h. é. vasut mentén a mihovláni temetőnél egy sorompó létesítése tárgyában Skublics István közigazgatási bizottsági tag elnöke alatt a helyszíni szemle megtartván, az arról felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a sorompó felállításra szükségesnek mondott ki, mely esetben a Zala-Ujvárnál levő sorompó beszüntethető; a jegyzőkönyv értelmében a megfelelő intézkedés elrendeltetett.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint a tavaszi iskolázás igazolatlan mulasztásainak megtorlása érdekében hozott végzésből kifolyólag az érdekelt hatóságokat és az összes járások főszolgabíróit megkereste. Csáktornyan előkészítette egy nyári menedékházak vezetésére alkalmas dajkákat képző tanfolyam megtartását. — Sándorházaán Simon Károly r. kath. tanítónak az országos erkölcsnevelési egyesület által neki írt szavak korona jutalmat és oklevelet kézbesítette az összes vidékbeli községek előjáróságai, tanítói és számos tanügybarát meglegedő érdeklődése mellett. — Ezen időszakban elrendelte a miniszter a gyermek menedékházakhoz szükséges dajkák, nemkülönben a vármegye területén megnevezett tanítók számára megállapítását.

A kir. tanfelügyelő legmélegebb elismerésel és helyesléssel fogadott előterjesztése után főispán ő méltóságának indítványára elhatározta a közigazgatási bizottság, hogy a miniszterium által már engedélyezett állami iskolákon kívül még az ezredéves ünnep alkalmából felállítani tervezett négyezer állami iskola közül Zala vármegyének, fontos határszéli és nemzetiségi viszonyaira való tekintettel engedélyezendő újabb állami iskolák ügyében a miniszteriumhoz felterjesztést tesz a az erre vonatkozó tervezet elkészítésére a kir. tanfelügyelőt felhívta.

Szépen haladnak az állapotok, — monologizált az öreg. Vilmácska leszokott azokról a bálokról. Olyan háziasszony válik belőle, mint a pinyt.

De távol is van tőle a méreg. Mennének csak a színházba, hol a házasságtörés drámái zajlanak le és reparáltak; mennének csak bába, hol a tánc czimén mindenféle válogatott bolondságokkal tömtek teleg úde fiatal lélek, mi másként lenne minden! He! he!... — Milyen diplomata is vagyok én, — szállott el a gondolat — milyen hódítás ez! micsoda győzelem! Milyen alkalmas perczen, az erők mely ügyesség felhasználásával, hehe! Okosan beszélni valaki, midőn mondja: „A hol dal zeng, bátran telepedj meg; gonosz emberek nem énekelnek.“ És a zongora is dal, össetelt dal. Egész nap eltelik evvel az ármányos zong rával Vilmácskának ez a mindene. És azt is meg kell vallanom, hogy a tanárja is ember a talpán. Csupa ügybuzgóság. Megjavitom a fizetését. Rászolgált. Így az öreg.

De másnap egészen más hitelt tartott. Szidta mint a bokrot. Pedig egyéb se történt, mint a kis Vilmácska ismét lefért az uton s megszokott a zongoraprofesszorral Most a hogyan tudom — éppen lezékli vesz a Traviatából.

Verner László.

Kir. tanfelügyelő előterjesztése a tanköteles korban levő gyermeknek a fonóházakat, korezmákat stb. látogatását eltiltó szabályrendelet ügyében, vonatkozással a magy. kir. vallás és közoktatásiügyi miniszteriumnak ugyanez érdemben érkezett rendeletére, valamint a megyei általános tanító-tesztületnek a részben tett kezdeményezésére. A közigazgatási bizottság ily szabályrendelet hozása érdemében pártolói megíreését intéz a megyei törvényhatósághoz.

Különfélék.

Figyelés. Zechmeister Malvin k. a., Zechmeister Viktor náprádfai bérlő kedves leányát e hó 7-én jegyezte el Gászner József sópléri (Győrmegeye) bérlő.

Hackel Károly vasúti vendéglős e hó 13-án tette le a csáktornyai szolgabírói hivatalban Csertán Károly alispán ur kezébe a magyar állampolgári esküt.

Új menetrend a Csáktornya-ukki vonalon. A m. kir. államvasutak Csáktornya-ukki vonalán május elsejétől fogva a következő menetrend lép életbe: 1. Csáktornyától jelenleg reggel 4 óra 56 perczkor Kis Czellre induló vegyesvonat helyett egy meggyorsított személyvonat fog közlekedni, mely vonat Csáktornyáról, a déli vasut Budapest felől jövő személyvonatának megérkezése után reggel 6 óra 5 perczkor indul és Kis Czellre d. u. 12 óra 57 perczkor érkezik. — 2. Zala-Egerszegről reggel 5 óra 25 perczkor új vonat indul Kis-Czellbe, a hová d. e. 8 óra 45 perczkor érkezik. Kis-Czelleből este 6 óra 50 perczkor indul és Zala Egerszegre éjjel 10 óra 12 perczkor érkezik. Ezek a vonatok közvetlen csatlakozással fognak bérni a Grác, Győr, illetve Budapest között forgalomba helyező új gyorsvonatokhoz. — 3. A Zala-Egerszeg és Kis-Czell között forgalomba helyező új személyvonatokhoz Ukkon, Tapolca felé és felől, Türrjén pedig Zala-Szt. Gróth felől és felé is csatlakozás létesítetik.

Sorozás. Csáktornyan az április 13-18-ra kitűzött sorozást már 16-án bevégezték. A sorozó zottság katonai tagjai Reisenauer János csász és kir őrnagy elnök és Ruff Dezső ca. és kir. főhadnagy voltak, polgári elnök Csertán Károly megyei alispán, polg. orvos dr. Krasovetz Ignác tiszt. megyei főorvos. Besoroztak az I. korosztályba 304-et, a II. ikba 250-et és a III. ikba 205 hadkötést, összesen tehát 759 egyént; ezekből bevált az elsőben 75, a másodikban 25 és a harmadik korosztályban 51, összesen 151 katoná felülvizsgálatra bocsátottak hármát.

Meghívó. Az alulírott bizottság teljes tisztelettel kéri a „Szépitő-egylet“ tagjait, hogy a f. hó 22-én délután 5 órakor az elemi iskola I-ső osztályában tartandó alakuló ülésen megjelenjen szíveskedjenek. Tárgysorozat: 1. Alakulás. 2. Alapszabályok felolvasása. 3. Tisztviselők választása. 4. Indítványok. Csáktornya, 1894 április 18. A szépitő-egylet ideig. választmányá,

Élőhír. A kisdödávásról szóló 1891. évi XV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri részletes utasítás értelmében, hogy a Muraközben, a különböző helyeken, még az idén felállítandó nyári menedékházak alkalmas képesített dajkákkal elláthatók legyenek, a kir. tanfelügyelő ur ő nagyságának inicziálására a Csáktornyai Kisdödávó Egyesület ily dajkák képzésére tanfolyamot nyit. Ennek következtében, az időnek előrehaladtá

lánál fogva sűrűsven felhivatnak az ezen tanfolyamban résztvenni óhajtok, hogy kérvényüket ez érdemben mihamarabb benyújtsák. Ezen tanfolyamra az u'asítások 20. §-a értelmében egészséges és ép testalkattal bíró, 18-40 év között levő, magyar anyanyelvű és olvasni tudnak s kifogástalan erkölcsi viseletűket bizonyítvánnyal igazolják. A tanító özevgyei, nejei és lányai előnyben részesülnek. A kérvényhez csatolandó tehát: a) keresztleve; b) az eddigi tanulmányokról bizonyítvány; c) erkölcsi bizonyítvány. Az esetleg szükségesnek mutatkozó főlvételi vizsgálat tárgyai: a) írásolvasás; b) számolás; c) éneklés; d) egészségi állapot, orvosi vizsgálat alapján. A felvételhez határidő április 25-ike. A szabályszerűen felsz-relt kérvények ez időn belül hozzám terjesztendők be. A főlvétele vonatkozó határozatról folyamodók írásbeli értesítést kapnak s csak annyit bocsátok egyelőre előre, hogy a főlvételi vizsgálatok április 29-én tartatnak meg, a tanfolyam pedig május 1-én nyílik meg, melyre a folyamodók személyesen megjelenni tartoznak. A tanfolyam hat, esetleg négy hétig tart, melynek tartama alatt ellátásukról a főlvetek maguk gondoskodnak. Csáktornya 1894 április 16-án. Ziegler Kálmán, az egyesület elnöke

Határozás. Kollay Emanuel ludbregi körorvos, lapunk jeles tollu munkatársát súlyos csapás érte. E hó 10-én neje szívizélhűdésben hirtelen elhunyt. A megboldogultat bánatos férjén kívül a muraközi rokonság és számos ismerős és jó barát gyászolja. Aldás az elhunyt emlékéen!

A helybeli Kisdödávó Egyesület e hó 15-én alakult meg Molnár Elek korelnöke alatt — negyedizben. Miután elnök a határozatképességet konstátálta s jelentette, hogy az egyesületnek jelenleg 105 rendes s 4 alapító tagja van, a jelenlévők helyeslése mellett az egyesületet újabb 3 évre, újból megalakultnak jelentette ki. Elnöknek az egyesület ismételve Ziegler Kálmán kir. közjegyzőt kiálto ta ki, ki a tisztséget rövid hazafias programmszerű nyilatkozattal elfogadta. Másodelnöknek Bernyák Pólyánét választották meg. Gondnok Pólyák Mátyás, titkár Zrinyi Károly, jegyző Dekkert Józsefné övönő, orvos Schwartz Albert dr, ügyész Wollák Rezső ügyvéd lett. A választmány tagjai: Hirschmann Leóné, Hirschmann Samuné, Pálya Mihályné, Rhédey Ferenczné, Wollák Rezsőné. Ziegler Kálmánné; Alszegehy Alajos, Gráner Miksa, Margitai József, Molnár Elek, Probszt Ferenc, Pruszt Alajos. Számvizsgálók egy évre Hirschmann Adolf, Jeney Gusztáv, Thorday János. — A tandíjra nézve egy korábbi határozat értelmében kimondja a közgyűlés, hogy az I frtos és 50 kros fokozatokon kívül egy 20 kros fokozatot is létesít, továbbá, hogy azon szülők, kik egynél több gyermeket járatnak az óvodába, ha ebbeli kívánásukat kijelentik, csak az első után fizetik a kötelező tandíj, a többiek után az utána következő fokozatát. E tandíj május 1-én lép életbe. — Az elnök bejelentette, hogy Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelőnek az volna óhajta, hogy az egyesület nyári menedékházak vezetésére alkalmas dajkák képzésére tanfolyamot nyisson. Az egyesületnek, a mennyiben költséggel nem jár, nincs kifogása a tanfolyam nyitása ellen s ezt határozatilag kimondja, a jog megszerzésére a kellő lépéseket megteszi. Együttal a plébánosokhoz intézett körlevélben s a Muraköz

utján fõhívja az alkalmas nõket, hogy e tanfolyamra jelentkezzenek. A tanfolyam május 1-én nyílik meg — Az egyesület vagyonra ez idõ szerint 2987 frt 57 kr.

— A szomszedságban. Glád József muraközi születésû északi helyettes pénzügyigazgatónak õ felsége a pénzügyi tanácsosi címet és jellegét adományozta. — Trampus Károly volt csáktornyai legutóbb varazsdi kereskedõ, az arany érdemkereszt tulajdonosa m. héten Varazsdon elhunyt.

— A Kossuth Lajos emlékének megörökítésére alakult országos bizottság* elnöksége tisztelettel felkéri az összes vidéki gyûjtõ iv tartókat, hogy a mennyiben a gyûjtött összegeket a pesti hazai elsõ takarékpénztár egyesületéhez még be nem szolgáltaták volna, az izeiben jegyzett és még jegyzendõ összes adományokat a nyilvános nyugtázás megkönyvitése érdekében valamely ottani helybeli esetleg vidékbeli lapban díjtalanul közléletelni törekedjenek; ennek megtörténte után pedig a gyûjtött összegeket a vonatkozó gyûjtõ ivék és lappéldányok kapcán a pesti hazai elsõ takarékpénztár egyesületéhez beküldeni sziveskedjenek.

— Csáktornya mezõváros számadásának összesgek mutatása 1893 évrõl cím alatt küldetett be szerkesztõségünkhez Csáktornya város számadásairól szóló nyomtatott jelentés. A jelentést Deák József városi pénztárnok állította össze Prusatz Alajos városbíró ellenjegyzése mellett. Felülvizsgálták Szilágyi Gyula b. elnök, Murai Róbert a megye részérõl kiküldött b. tag, Nuzsy Mátvás és Graner Miksa számvizsgáló bizottsági tagok. A számadás bevételi és kiadási rovata 35769 frt 75 1/2 kr. egyenleget mutat ki. A bevétel fõbb rovatai között szerepelnek: a „Hattyu“-ven déglõ bére 1616 frttal, a város többi ingatlanainak bére 1612 frttal, a piaci helypénz bére 5530 frttal, marhavágatási díjak 1445 frttal, regalia kötvények kamatai 11002 frttal, átmeneti bevételekbõl 3000 frttal, a községi pótlékból 5928 frttal, rendkívüli bevételekbõl 1480 frttal — A kiadások rovatai között szerepelnek: Magyar banknak törlesztésre 2896 frt, iskolák fentartására 8853 frt, különféle kiadásokra 3672 frt rendkívüli kiadásokra 1154 frt — A vagyon és teher rovata: 518 488 frt, 38 1/2 kr egyenleget tüntet ki; regalia kötvények 244 500 frt, ingatlanok és épületek 263 150 frt. — Teher: Pesti magyar banknál adósság 47,662 frt, a képezde felépítéséhez járulék 21,000 frt, a Csáktornyai Takarékpénztárnak adósság 8400 frt sat kisebb összegek.

— **Magyei hírek.** Zala megye területén egyenes adóban, illetékekben, stb, 96 270 frt. fizetõdõt be márczius hó folyamán. — A radai új r. kath. templomot e hó 22-én szenteli fel Rozmanth Rikhard, zalavári apát — Chernelházi Chernel Ignác, nyug. fõtörvényszéki bíró, Somogy Zala, Vas és Sopron megyék volt tábla bírája 87 éves korában elhunyt Kaposvárott. — A tapolczai vinczellér iskolánál rendezett 3 napos szõlõoltási tanfolyam 497-en vettek részt Zalából. — A zala megyei gazdasági egyesület f. hó 17-én Keszthelyen közgyûlést tartott, melyen az ezredéves kiállítás rendezõ bizottságot alakították meg.

— **Hazai hírek.** Titelen a bíróság által tagosításra kiküldött R. h. k. Ferencz törvényszéki bírót megtámadták; a bírõ elmenekült s a c. cseléket csendõtök zavarták szét. — A képviselõház a kötelezõ polgári házasságról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását három napi vita után kedden befejezte. — Dr. Posilovic Gy. érsek fogadására nagy elõkészületeket tesznek Zágrábban; az új érsek június közepén a pallium átvétele

után szándékozik bevonulni Zágrába. — Kossuthnak eddig Pozsony, Pécs, Szeged, Debreczen, Nagyvárad és Miskolcz szándékoznak szobrot emelni. — Temesváron a székesegyház oltári kincseit Burján templomszolgá darabonként ellopkodta és zálogba tette. — Hoch János orsz. képviselõ Békés Csabán plébánosnak választották meg. — Bánfi Zsigmond budapesti föreáliskolai tanár a vasuton õnyilkossá lett — Budapesten Német Sándor asztalos 6 lövéssel megöltte a feleségét; tettet elõre megfontoltan kijelentette, hogy még tizenkét ember is kész lett volna rá löni. — Ozorán egy szerb paraszt az egy hét elõtt megnyílt páncsova nagybecsereki vonalon a vonat elé dobta magát, a járóléfejezte

— **Kipróbált giptisztogatószer** pépszert alkotással a gép észek tisztán és fényesen tartására, 15 rész terpentinolaj, 25 rész stearinolaj, 20 rész finom fényezõ vörõ, 45 rész legfinomabb állati szén. A keverékhez spiritust adunk míg hig folyóvá lesz és aztán ecsettel a megtisztogatandó tárgyra és géprészekre viszük. A szesz elpárolgása után e másolatot 45 rész állati szén és 25 rész fényezõ vörõ hozzáadása mellett utána dörzsöljük. A tisztogatott részek aztán tiszták és fényesekké lesznek.

— **Miniatur-gép.** Egy párisi ember szokatlan kiterjedelmû gõzgépet készített el. Önsulya a gõzgépnek 5 gr., magassága 1 1/2 cméter, kerülete 4 cméter. A dugattyu 1 1/2 mm. nagyságu és néhány csepp víz elégséges a kazán megtöltésére és felhevítés után a gépnek megindítására. E játékszer alumíniumból van és 180 egyes 52 csavarral összekapcsolt darabból van szerkesztve.

— **Kávéskannák, melyek egyidejûleg tejet tartalmaznak.** Darhorn M. nürnbergi l. k. k. készíti módja szerint, a közönséges alakú kávéskannából állnak, melynek belsejében egy a tej számára való osztály van. A kávéter közvetlen összeköttetésben van a kiöntési csucssal, míg a tejtõrõl egy csõ megy a kiöntõ alsó részébe és ebbõl oldalt kiáll; e kiugrás egy szellentõvel lesz elzárva, mely egy gombra gyakorolt nyomás következtében megnyílik és a tejet kibocsátja.

— **Hygienikus thea fazék.** Egy új találmány ez, melyet egy fejedelmi hölgy, Teck hercegnõ már a chicagói kiállításba küldött. E találmánynál egyszerűen a kávéfazék elve van alkalmazva. A vizet a theaõnévényre öntik, mely egy külön, a tulajdonképpen thea fazék fölött e helyezett edényben van, mely a viz keresztül futása után bevételik. Ily módon meg van akadályozva, hogy a theaõnévény a theával jusson a csészékbe, úgy szintén az összes káros hatású theatermések távol tartatnak az italtól.

— **Gyors szappankészítõ hideg uton** akként ér el Katt Károly Hamburgban, hogy a zsiradék egy centrifugás keverék segítségével a lugal vegyítetik és így a folyadékoknak oly finom elosztása és részecskéinek oly bensõ érintkezése következik be, hogy azonnal szappan képzõdik.

CSARNOK.

Birõelõtt.

A kvitt.

Nehéz szürkankóval bandukoltak fel a bírósághoz s benyitottak a tárgyalási terembe. A bírõ nyomban hozzá kezd a kihallgatáshoz.

— Mondja el kend, hogy történt a dolog? — szól az egyik subához.

Az atyafi lõk egyet a szürkankón s végig dörzsöli a kiviaszkolt bajuszt.

— Mõntünk a téren komával a disznótorba, mikõ mögláttunk a csapáson egy nyulat. Én nyomban elhasaltam, hogy ráborítom a didergõ jószágra a subát, mikõ . . .

— No mondja kend tovább! — biztatja a bírõ.

— Hát a nyul a képõmbe rugta a havat, hogy egy szõmõt se láttam, csak oda szõltam a komának: „üss a fejre koma!”

— Hát aztán?

— A koma meg ütött, ozt . . .

Az elõadásban odáig jutva, fejét oda tartotta a bírõ elé s így folytatta:

— Ide tanált útni a kampóssal ni!

Biz ott még akkor is látszott jól a kampónak a nyoma.

— Hát a nyul? — kérdezte a bírõ.

— A nyul? fujja ki a bajussza alól a felperes, — a mög el-zaladt!

— Mit akar hát most kend?

— Ilát csak azt jelentjük be a tekintetes urnak, hogy vissza vállalom a pört, kvitt e k vagyunk má a komával, tegnap én is bevterem a fejét, ahun látszik a heje! . . .

A suba és az anyjuk.

A büntetési ügyek bírása indulatosan fordul az elõtte álló tanyaihoz.

— Mi járásban van, mondja már egyszer!

— Mõgtisztelem az urat, a subám ügyében gyûltem vóna.

— El lopták? Ki lopta el?

— Dehogya is! Eltévelyedett az anyjukkal, a kit egy kicsit möglegyintettem.

— Aztán most mit akar?

— Hát kurrentálják k kérõm.

— Kit? a feleségét?

— Jó is volna! Hát a subát, hiszen az anyjuk úgy is vissza került! . . .

A pacsirta imája.

Elhagyá a földet
A piczi pacsirta;
Felrepül a légbe,
Mig csak szárnya bírja,
S fent a magasságban
Tul a róza felhõn
Mecsendül éneke
Gyõnyõrtlen, zengõn.

Könyörög Istennek;
Az ég-föld Urának:
Nyujtson boldogságot
A magyar hazának.
Éa hogy hathatósabb
Legyen imádsága:
Azért megy dalolni
Fel a magasságba.

Városy Mihály.

FELELÕS SZERKESZTÕ

MARGITAI JOZSEF

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiče se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjžara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodne i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. — Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: vu svaku nedelju

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga druživa Č. Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t d

Zdravoslovje.

II.

Nu najzdraveši i najčisteši zrak svakak je vu prostoj naravi, moglo bi se reći pravi flaster celomu čovčtanskomu organizmu. Dojdući vu prostu narav, prsa nam se šire, slobodneše dišemo, vsaki organ življe dela, duh nam je bistreši, rječum čovčk je kak preporodjen. To nam najbolje pokazuju ljudi, koji su navk vu zatvorenih postorijah i vu varaših; ovi su navadno slabi, blėdi i krzljavi, seljaki (muži) pak krepki i zdravi su.

Zrak vu prostoj naravi različito deluje, suhi najmre i hladni zrak jači i steže pluća, ali ih takajše ponekaj i podražuje, zato ga se ljudi slabih prsuh čuvati moraju. Vu obče najbolje nam godi suhi i umjereni topli zrak, menje pako hladni vlažni zrak. Zato se moramo čuvati, da neizlazimo vu jeseni jutrom i večerom.

Kaj se tiče vetrov — severini veter jako oživljuje, nu pokedob takaj jako podržuje, moraju ga se ljudi, koji se lahko prelahde, jako čuvati; a još više izhodnoga, koji još više izsuši i podržuje dihanje. Južni vetri tēlo jako slabiju, ar se onda vnogo znojimo, zato se treba onda nalahkeše opraviljati; najškodliveši su topli, vlažni zahodni vetri, koji přeče izparivanje kože i tim se lahko prehladimo,

zato se trēba pri zahodnih vetrih dobro oblačiti. Vu obče moremo reći, da nagla prememba vremena vsakomu lahko naškoditi more, ter se treba navčti, da se po vsakom vremenu vsaki dan prešćemo, da tēlo otvrdne i tim nepogode vsakoga vremena podnositi more.

Bura (vihor) jakomu, zdravomu t lu godi; za vihrom čovčk sladko jede i dobro spava. Gdo proti buri ide, nek ide polehko i zaprtemi vustmi; dobro je takaj večkrat si počivati, a obrnuti hrbta proti vihru.

Propuha (cuglufta) se treba čuvati, ar škodi ne samo betežnomu, nego i zdravomu

Vu protuljetju je zrak najkrepčiji iz jutra vu ljetu na večer, v jeseni po pol dan, a vu zimi ob poldan, Dobro bi bilo vu to doba vsaki dan šetati se, i to kaj duže Dugo šetanje probitačno je osobito za one, koji beteguju na betegu trbuba, žulje, hipokondrom i onim, koji su svoje tēlo razmazili, ti vsaki čas boluju od katarha (hunjavice), trganja i kostobolje.

2. S v ě t l o. Stopram onda očutimo oživljujući upliv zraka, kad ujedno sa traki su ca na na'e tēlo deluje, ar prez sunčenoga svēta nemoremo biti podpuno zdravi. To nam je zevsema jasno ako se zmisljimo, kak se povoljno čutimo za ljepih svētljih, sunčanih danah, a kak nužno i turbno za temnih, deždjevnih danah.

Kak vesel i živahni se čutimo, kak su naši živci napeti, naš se duh lahko suprotstavlja žalostim i brigami ter energičnije poslu prianja! Kolik težek nam je pako vsaki posel, kak nam srce briga i žalost obuzimlje, tak lahko nam vsaki posel dosadjuje, ako za više dana, kadkada i za više tjeđuov, gu ti temni oblaki nebo zakrivaju, tak, da nijedna zraka (trak) miloga sunca nemore do nas doprēti, a zrak je pun vlažnih parah. Većkrat za takovih dnevi čutimo, da nam sile popu čaju, neče nam se nikak delati, jer krv polaganije cirkulira (teče), živci omli'ave (oslabē), ter vsi organi slabeše delaju.

Živi dokaz tomu su nam blėde lice i krzljavi stas onih ljudih, koji vu velikih, jako napučenih varaših stanuju, ter rēdko kad iz vuzkih temnih vu'icah izlaze. Takvi su i rudari i težaki, koji po noći delaju, a po dnevu spavaju.

Jako grešiju oni, koji sebi neprivoče ni jedne vu'e na dan, da se vu sunčenom svētlju prešćeju, nego misle, da je dosta iziti istom na večer, kada je već sunce zašlo.

Treba svoje tēlo kaj više sunčanom svētlju izložiti, kak vu prijaznih, svetlih stanovih, tak vu prostoj naravi. Nu za vrućih, lietnih dana valja se žarkih sunčanih trakov čuvati, osobito gologlav, ar krv odviše naglo cirkulira (teče), osobito

Z A B A V A.

Dobro mu je odrezal.

Pripoveda se kakti istinski dogodjaj, da kad se je sadašnji ruski cesar Alexander III i sa danskom princezom, sadašnjom ruskom cesaricom, ženil, zapovedal je otec mladoženjov, za onda bivši ruski cesar Aleksander II-i, svojemu osobnomu kućišu Radovolskiu, da kad te danska princeza, zaručnica prestolonasliednika u Petrograd dopelja, on onda njezinog kućiša na cesarov strošek u nekojoj gostioni pristojno podvori i drugi dan račun samomu cesaru preda.

Radovolski na to, kad su se već gosti u Petrogradu sakupili bili, pozove sve stranjske kućiše i domaše stalne slugu u prvu petrogradsku gostionu te je tam sa najskupliem jelom i najfinijimi felami vina onak baš po gospodski podvori.

Kad je drugi dan silni račun donesol cesaru, ov ves osupnjen plavne u srditosti nad tim bezobrazno velikim računom, te na zadnje med ostalim zavikne proti Radovolskiu: „Jeli ti tepec znaš, da te ja mogu protierati te iz tvoje pleče ov bezobrazni račun naplatiti?“

„Kaj?“ — odgovori razlutjeni kućiš — „Vaše Veličanstvo mozbit misli, da je kućiš danske princeze takov siromak, kak sem ja? On bogme pije šampaniera kak ja pivo. — Pak kaj bi ja dal do toga doiti, da bi on tam doma u Kopenhagenu povedal, da je bil pri kućišu ruskoga cesara gladen i žedjen! Ako Vaše Veličanstvo neče ovu bugatelu plati i, tak ju ja platim, ali u Danskoj se radi jedne večerje nedam na jezike raznesti.“

Cesar ga poslusa, — nasmeje se i — plati račun.

Koliko more fiakerski kućiš podnesti.

U Budapeštu si vzeme jedan stranjski gospon fiakera, se se u njem skupa sa svojim gospon vozi po v-rašu sve znameniti tosti pregledavat. Ob devtoj uri se vozi u muzeum, tam ostaje do jelena ste, fiaker ga dole čeka. Ob jedeoajstoj se vozi u Accademiu, gde ga dole opet fiaker do jedne ure čeka. Od ovud se vozi u gostionu k obedu.

Na jedan krat zavikne gospon u kolih: „Kućiš! kućiš! — Koga vruga pelate? — Em nas izraven u Dunav pelate.“

Kućiš: (prene se iz sna) „Dunav? — Voda? — Gde je? — Oh glej pak izbilja! — Prav imaju; pak sem njih zaistinu skoro u vodu odpejal!“

Gospon i gospa: (srditi) „Vi ste valjda sad na boku spali?“

Kućiš: „Spal? — Ah to nisam, — to bi bilo proti fiakerskim propisom. Kaj bi ja spal, em bi me odmah policija kaštigala.“

Gospon: „Em ste i pijan, da komaj govorite. Kak se ovak pijan podstupite samo koenje u ruke prijeti? Njivača bi se nesreć mogla pripetiti! — (Sve serditeše) Ovakova pijana ništarija se ufa po varošu kočijati! Mogel bi tepec koga povoziti ili kak mene skoro, u Dunav zapeljati. (Još serditeše) Takovoga lopova bi ja dal odmah zapreti te nekoliko dni pri samem kruhu i vodi u reštu držati. (Još serditeše) Ovakov magarić nezasažuje.“ . . .

Kućiš: — (U govoru ga pretrgnuvši) „Nek si dragi gospone nedaju truda! — Zabadava njim je! — Tak grubjanski, kak ja to podnesti morem, oni nisu moguć i biti, makar se budu kak napinjali.“

ako se poleg toga gibljemo: krv navali proti glavi, ter moremo od glavobolje, dapače i od sunčanice zbetežati
I oči treba čuvati, da izravno nedopiru v nje sunčani traki.

(Drugi put dalje.)

Mlinar i vrag.

II.

Vu Dobrovcu stali se ljudi već hudo pogledati; ako još za pet, šest dana nepadne deždji, prepal bude i žitek i marha i vse. Kada su se jeden svetek ljudi zestali pod lipom i počeli zaradi silne vrućine javkati, postavil se nasjenkrat med nje nepoznat čovjek, ves prašen, kak da bi iz dalekoga puta došel.

— Znam ja već o čem govoriš. zmšal se on vu razgovor, akoprem nije niti ljudi pozdravil, — nemate deždja, a nebu dete ga na skorom niti imali, a ja znam zakaj.

— A zakaj? zapitali su ga začudjeni ljudi.

— Zato, ar imate vu selu čovjeka preč sto ljet staroga; dok god taj čovjek neumre, nećete dobiti deždja; nije to samo pi vas tak, nego povsud po svjtu.

I velcô to, obrnul se neznanu putnik i za čas ga nestalo, kak da bi ga veter odpuhnuo.

Ljudi vu prvi čas nisu prav znali, jeli to bila prikaza, jeli su senjali ili su bili zacoprani; nu kada vsi, kaj god ih je bilo, su potvrdili, da su za istinu videli pred sobom, i da su vsi čuli, kaj je govoril, onda vu isti čas su i poverovali, kaj im je rekel. A čovjek je već od naravi takov, da bude vu neka tajinstvena i čudnovita narčk prvije veruval, nego li vu голу istinu.

Je, ali gdo bi vu Dobrovcu mogel biti preč sto i pet ljet star? Takvoga čovjeka nejma vu selu! Izbrojili su od kraja do kraja sela vse babe i starce, ali se nigdo nije mogel zmisliti, da bi igdo mogel biti i devetdeset a kam li sto ljet star.

— A mlinar Mihalj! rekel je jeden znenajca.

— Trefil si! Ako on nije, drugi nemre biti.

— Ali taj nebude vumrl na skorom!
— A bogme nije ni treba! On je našeg sela otec i majka, dodal je jeden od njih

I tak su se oni još koji čas dospomen kovali; ali kaj dalje, to im je nekak vse tesneše okolo srca bivalo, dok su se na zadnje, ne razišli, a vu dubi j s zmešaneš nego li prvo, dok još nisu znali, s kojega zroka nejmaju deždja.

Prešo je i opet nekoliko dnevo, a s neba počo sunce kak i do vezda. Vu tom počelo po selu šeptati, da nebude deždja, doklam god nevrerje mlinar Mihalj; zprevince se samo šeptalo, no kesneše so govorilo vse to glasneše.

Jedno jutro pripovjedaše je jeden čovjek svojoj ženi, da mu se je vnoči vu smu prikazal on isti nepoznanec putnik, pak mu je rekel da naj nečekaju na smrt mlinara Mihalja, ar nebudu tak skorom dočekali, nego naj ga sfondaju iz toga svjta, kak bilo tak bilo. Žena je to pripovedala drugoj ženi, i glej! čuda, i muž te druge žene sejal je istu ovu senju, i né samo ovi dva, nego vsi oni, koji su videli onoga nepoznanog putnika, imali su isto to noćo zkazuje. . . .

A kada su opet prešli ti dni, a deždji nije nikak išel, ter marha već je počela ovd'—ondi poginjavati od žedje, počeli su se Dobrovčani potajno dogovarjati, kak b spravili deda Mihalja iz ovoga sveta. Bilo im je žal staroga mlinara, ali kaj češ, nemora čelo selo zaradi jednoga starca prepasti.

I čok su se oni tak razgovarjali, kak bi najčeše skončali staroga mlinara, izvadil je vrag svoju veliku knigu i zapisuval vu nju duše njihove, ar su svojemu bližnjemu i dobročinitelju o skončanju se dospominali. Vse se je ceril i plazil čerleni jez k, rajdu jući se svojoj mudresti, kaj je opet nekoliko dušah na zlo napeljal i vu svoju knigu pronotoval.

Glasi, da su Dobrovčani nakanili se ršiti deda Mihalja, došli su i do mlinara samoga. Dobri i pošteni stavec premisljavajuć dan i noć kaj bi i kak bi počel, da odkloni nevolju sa svog sela, odlučil na zadnje, da bu ostavil svoj melin i Dobrovce. pak se bu krenul vu svjtu, kud ga budu noge nosile.

„Ako je za istinu tak, kak se govori — mislil je ded Mihalj vu sebi — onda bude brz čas deždji išel, kak mene nestane iz dobrovačkoga kotara; vse jedno je, ali

bil pod zemljom ili na zemlji, samo naj sam né vu Dobrovci.“

I rekavši to, zdigel se pol noći, vzet je svoju staru torbicu, porinul je vu nju falal suhoga, tvrđoga sira i dvě tri osoljene ribice. blagoslovil je svojega melina, prekr žil se i podupirajuć se vu grbavu palicu, krenul je vu svjtu.

Komaj da je on otisel, došli su Dobrovčani, da ga vmoriju, ali su se osupnuli od čuda, kad su našli melina praznoga, — a do vezda, ako bi gdo došel vu pol noći ili vu pol dana, navčk bi našel deda Mihalja vu melinu. Ledeni znoj oblejal je Dobrovčane, ar jim je vu duši potajni glas šeptal, su neka strašnoga nakanili, i da ih je već dostigla kašnja Božja. . . .

(Konec sijedi).

KAJ JE NOVOGA?

Carska habsburško lorenska hiža.

Denes broji naša vladalačka hiža 31 mužkog i 43 ženska živuća kotriga, a pribroji li im se još i 10 ženskih kotrigov, koji su po ženitbi svojoj stupili vu druge hiže, to sačinjava čeli habsburško-lotrenski dom 84 kotriga.

Senior mužkih kotrigah je nadvojvoda Albrecht 77 ljet star, a za njim sljede nadvojvođe: Leopold 71 ljet star, Ernst 70 ljet star, Rainer 67 i Vilim 67, car i kralj Ferencz Jožef 64, nadvojvođe: Jožef 61, Karlo Ljudevit 52, Ljudevit Salvator 47, Friedrich 38, Karlo Stefan 34, Eugen 31, Eugen Salvator 31, Ferencz Ferdinand 31, Otto 29, Ferencz Salvator 28, Leopold Ferdinand 26, Ferdinand Karlo 26, Albrecht Salvator 23, Jožef Ferdinand 22, Jožef August 22; Peter Ferdinand 20, Ladislav 19, Heinrich Ferdinand 16, Robert 9, Karlo 7, Karlo 6, Franc Karlo 1 i Leo 1 ljet star.

Seniorsa ženskih kotrigov jesu: vđovica velevojvodkinja toskanska Marija Antonija 80 ljet stara, a za njom sljede nadvojvodkinje: Adalgarda 71 ljet stara, Marija Karolina 69, Elisabetha 62, Marija Isabella 60, carica i kraljica Elisabetha 57, carica vđovica Charlotta 54 nadvojvođkinje: Marija Imaculata 50, Klotlanda 47, Alca 45, Marija Terezija 39, Isabella 38, Marija Terezija

On samo prepisuje.

Ako u koje povekše mesto mladi, ledičen ledičnik dojde te se onde nastani, to je uvijek u takovo vieme moći više menje opaziti, da frajlice rado zbetežaju te si onda u svojem betegu, onoga novoga, mladoga i ledičnoga ledičnika k postelji pozovu. — Više krat je međutim beteg, koj se neda sobom šaliti; ali gusto krat se i pripeti, da frajlic nikaj nefali, i ona se samo prejavlja, od nekakove strašne glavobolje pripovieda te si po mladoga doktora pošalje.

Nekoja blizu trideset let stara gospodična u jednom takovom miestu na slčoi načn obežna, te si pošalje po novoga, mladoga i ledičnoga ledičnika. — Ov kad k njoj dojde te ju svu previzitira, nensajde nikakovu bolest na njezinem tielu, jer sve ono, kaj mu je kakti zrok bolesti pripoviedala, previdel je, da to nije nikakov beteg, nego samo ne kakovo nezadovoljstvo samn sobom.

On joj anda i to odpre velec: „Oni frajlica nisu toliko na tielu bolestni, koliko mozbit sami sobom nezadovoljni. Zrok ne zadovoljnosti njihove Bog nek zna. Mozbit

njim je to trb, koj njih u duši tjače, da su ledična? — Neka idu zamuz i ja njim dober stojim, da njih otmah sve sadašnje bolesti i nezadovoljnost minu, m nu.“

„Moguće je da prav govore gospod doktor“ — odgovori smičeći se frajlica — „ali kak morem iti zamuz, kad nitko po me nedođe? — Znaju kaj? Nek me oni za ženu vze mu!“

Je draga moja frajlica! — odgovori hitro doktor: — „Mi doktor i samo prepisu jemo, ali sami onda ono, kaj smo prepisali, nuter neberemo.“

Poslie operacije.

Neko doktor je jednoč u Temesvaru jednemu krojaču, koj je bil oslepel, obodva oka operival takovom srećom, da je krojač svoj zgubljeni vid podpuo nazad dobil. On je poslie operacije sve svoje posle mogel obavljati kak i prije, on je svako avelo mogel šivati te je i najfiniji konec u najfiniju iglu bil u stanju napeljati. Z jednum

riećjum, a on je tak dobro videl, kak da niti nikada nebí bil na očih bolestan.

Ali je rečeni doktor to opazil, da ov krojač akoprem sve i najfineše stvari vidi i najfiniji posel obavlja, ipak ako mu je knjigu pred oči držal, tak slove nije mogel razlučivati. On to čudnu stvar priobči i ostalim ondašnjim doktorom, koji su svi toga krojača došli gledat, za da se o istinitosti toga osvedoče.

I zbilja! Najfiniju iglu je naš krojač videl navoditi, a kad su knjigu pred njega metnuli, slove nije bil mogući razlučivati.

Doktori nad tim čudnovatim slučajem glave skupa metnu, ali zagonetku nemogu odgonetati. Već su hoteli taj čudnovati slučaj na javnost izadati i po svih novinah oglasiti, kad na jedan krat slučajno od krojačeve sluškinje saznaju, da se krojač nikada nije niti četi vućil.

Em. Kollay

32, kraljevna vdovica Štefanija 30, Marija Jozefa 27, Marija Doroteja 27, Marija Valerija 26, Blanca 26, Karolina 25, Augusta 19, Marija Annunziata 18, Elisabeta Marija Imaculata 16, Ana Marija 15, Marija Kristina 15, Margareta 13, Marija Ana 12, Henrietta 11, Elisabeta Natalija 10, Klotilda 10, Germana 10, Elenora 8, Gabriela 7, Renata 6, Isabella 6, Agnes 3, Marija Dolores 3, Mechtildis 2, Elisabeta 2, Marija Imaculata 2, i Marija Alica 1 ljeta stara.

K ovim ženskim kotrigom pridolaze još rođene austrijske nadvojvodkinje: Gsela, princeza bavarska; Margareta Sofija, vojvodkinja vürttemberška; Luois, princeza saska; Marija Louisa, kneginja Isenburg-Birstein; Maria Terezija, vojvodkinja vürttemberška; Marija Kristina, kraljica španjolska; Margareta Klementina, kneginja Thurn-Taxis; Marija Henrietta, kraljica belgijska; Marija Terezija, princeza bavorska i Marija Beatrix, princeza bourbonska. Prema dobi ima and: 4 kotriga prek 70 ljet starih, — 8 kotrigov prek 60, — 6 kotrigov prek 50, — 3 kotrigi prek 40, — 9 kotrigov prek 30, — 13 kotrigov prek 20, — 16 kotrigov prek 10, — 15 kotrigov izpod 10 ljet starih.

Grofica Melanija Zichy.

Grofica Melanije Zichy, rođena grofica Karátsonyi tovaruica intendanta budapeštanske opere i narodnoga teatra u Budimpešti. grofa Gejze Zichya, umrla je onde 10. aprila na večer od difteritisa u 39 ljetu. Grofica je još u subota nazočna bila pri predstavi u operi, vnedelju je zbetežala, a več u tok podglga je ovomu strašnomu betegu.

Szabó Jozef.

Preštimanji magjarski geolog, Szabó Jozef, umrl je u Budimpešti 10. aprila. Pokojnik rođil se je 14. marcija 1822. u Kalčici, učil u rudarskoj akademiji u Semnici ter postal profesorom u Budimu. Ljeta 1863. bil je imenovan sveučilišnim profesorom, 1867. kotrigom akademije, a 1870. tajnikom III. rareda. U svojoj struci napisal je i izdal velika vnožinu radnjah.

Kossuth Ferencz.

Stareši sin Kossuth Lajoša, kani se stalno nastaniti u Magjarskoj. Za nekoliko dnevo povrnul se bude Kossuth u Turin, da ondi u redi ostavčinu svojega oca, a za tim bude došel u Magjarsku, gdje mu kane osegurati mesto gradjevno direktora pri varu u Budimpešti s plaćom od 12.000 Kossuth Ferencz je vezda 52 ljeti star, — ter je već i učinil prve korake, da postigne magjarsko državljanstvo. Kupil je najmr za 500 for. hižicu u Czegléu. Za dvé ljeti postigel bu i izbornu pravo, ter bi već pri budućih izborah mogel biti izbran narodnim zastupnikom (ablegatom).

Čudni pojavi u vremenu.

Dok pri nas lada najljepše vreme, kaj si ga moremo pomisliti, javljaju iz vseh stranah uprav najprotivne e pojave u vremenu. Uv susednoj Kranjskoj presehli su vsi zviranjski, ter se mora voda na milje daleko voziti. Cirkničko jezero malo da nije presušilo. Voda za željozničke stacione mora se iz Ljubljane voziti.

Isti se pojavi pokazuju i u okolici Turina, gde već više tjedno nije bilo dežlja, ter su u varški vodovod morali navrnuti zviranjke reke Trane. Tomu su se

pako suprotstavili muži (seljaki), dok nije vojska obsela zviranjke i tak preprečila dalnje svadje pri delanju.

Žalosten glas.

Naših novia najmarljivešega supisca, koj nišemu puku lepe i izvrstne članke, osobito navučljive pripovesti piše, gospodna Emanuela Kollaya ludbrežkoga doktora, rođenog Medjmurca je velika nesreća dostigla. Tekućeg meseca aprila 10 ga dneva je njegova, dobra i visoko prštuvana supruga umrla. Najsluži našem visoko vnožnomu supiscu za utěhu naše občito saždenje! Umrlaj mu supruzi naj bude lahka grudica i naj počiva u miru!

Čudna strast.

Jeden Englez, po imenu Mr. John Wilson ima strast (šego), da je nazočen na sprevodih vsih velikih i znamenitih ljudi. Taj zanimljivi Englianec, koji je do vezda bil na sprevodu Thiersa, Gambette, Deáka, cesara Vilima I., kronprinca Rudolfa itd. prevalil je put 300 miljah i došel je na sprevod Kossuthov u Budimpeštu. Bud meštanske novine javljajući došestka tog „ljubitelja pogrebnih paradah“ pisale su to, da je taj čudak, kak je videl pripravljane Kossuthovoga sprevoda rekel: da je Kossuthov sprevod jeden od impozanteši, najveksi i veličanstveniši od vsih sprevodov, koje je do vezda videl. I za isinu je trefil

Ženska vlada u Novoj Selandiji.

Žene u Novoj Selandiji, po dugo; i mučnoj borbi (harcovanju), izvojevale su sebi pravo glasa (votuma). Kandidatkinje su izabrane u ogromnoj većini, i ve bu ondi nastala jaka politička borba zevsem osobite fele: borba izmed mužov i ženah. Žene su stvorile posebnu stranku, ter su i mužkarci „u nevolji“ morali to isto učiniti. Pri mužkarcih je ustalo političkih stran kah. Vsi su vezda jedna stranka s kratkim programom: Održanje pravice mužkoga sveta! Napram tomu u Novoj Selandiji budu dvé stranke: mužka i ženska. Nu kak povsud, tak su i ovde žene u većem broju od mužkih, i zato su ovi jadniki odsupjeni, da budu u manjini i da budu nemočno gledali, kak ženski kormanj žari i pali. Ženska vlada (kormanj) u Novoj Selandiji bude prije vsega — nastražnjačka. Novi ženski kabinet već je izdal naredbu, da se zatvore (zapreju) vse krčme i kafane. Po tom se more očekivati, da budu mužkarce primorale, da punktom ob 8 vuri na večer bude vsaki domaj.

Kratke novosti.

— Njegovo cesarsko i kraljevsko apoštolsko Veličanstvo blagoizvoljelo u Cap-Martinu dne 5 marcija ovoga ljeta datiranim previjim ršenjem kr. financiálnomu tajniku ter zamjenik osječkog financiálnog direktora Glád Jožefu najmilostivneše podeliti prosto od takse naslov i značaj kr. financiálnog savjetnika.

— Rimski otec papa bude u budućem konzistoriju 18. ma uša imenoval sedem novih kardinalov. Iz Rima javljaju, da hoće imenovani biti: prisjednik kongregacije za inkviziciju Segna, nadbiskupi u Milanu, Bologni, Ferrari i Valenciji, jezuita Steinhuber i biskup Antunu, Perraud.

— U Beszterc bányi zrušila se je ovih dnevo viša orsačka devojčka škola, koju su prav gradili (zidali). 20 težakov ostalo je zarušeno; pet težakov je već

vmrlo. Nesreću je skrivil hudi materijal i prevzetno delo.

— Damašif „Széchenyi“ dunavskog parobrodarskog društva ovih je danah izmedju stacionah Drenkova i Go'ubovac na Dunaju potonul, pokedob je na pećini zadobil veliku luknju. Putnici komaj su se oslobodili.

Nekaj za kratek čas.

Sudec: Kak se samo morete podufati, meni u šaku peneze stisnuti?

Muž: „No, zaaju, njihova milost gospodin sudec, im sam i ja rad tringelta vzal, kad sam bil hauskuet!“

Srdit sudec: Kaj vi neznate, kak morete mene titulirati, — tak vezda bum vas vnačil: — Vi osel!

Drojki: Gospa: Ah! Kak su to ljepa dečica. To su brzčas drojki?

Mužača: Je!

Gospa: A čiji su ti mali?

Mužača: Jedno je školnikovo, a ovo drugo je notarjušovo.

Dvè duše i jedna misel.

Muž: Ja već 20 ljet gospodarim i živim s mojom ženom; nu mi se nigdar nismo prav slagali. Samo jeden jedini put, gda nam je hiža gorela, onda smo obedva hoteli prvi iz hiže van ziti.

Glád Ferencz

LOTERIJA Buda 14-ga apriliša 1894
74 5 59 32 53

Cena žitka. — Gabona arak.

1 m.-mázsa. —	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	25
Rozs	Hrž	5	—
Kukoricza ó	Kuruza stari	5.	—
„ u	„ novi		
Árpa	Ječmen	5	75
Fehér bab	Grah beli	5.	—
Sárga „	„ žuti	4.	—
Vegyes „	„ zméšan	4.	—

NYILTÉR*

Selyem hamisítvány Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrödik és csakhamar kialszik, maga után csakély világo-barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zeiros színű szallónás lesz s könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostazálai a festékanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — IIenneberg G. (cs. kirudvari szállító) selyemgyára Zürichben, hához szállítva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szövetéből, Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közöltéktér nem vállal felelősséget a Sserk.

Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék részéről közzé tétetik, hogy Czvetnic István s társai mint Légrad község volt urbéserei, a légrádi 1. sz. tjkvben felvett 523.- 3174.- 3233.- 3273.- 3275.- 3274.- 3295.- 3369.- 3446, 4112.- 4113.- 4245.- 4437. 2185 hrsz. közös legelő egyéni felosztása iránt kérelmet terjesztettek elő, és ezen körvény folytán a megengedhetőség kérdése eldöntése végett szükséges segédadatok beszerzésére tárgyalási határnapot

1894. évi április hó 30-án reggeli 9 órakor Légrad községe házához kiüzetett, mely határnapra közös legelőre nézve az ös-zes jogosultak azzal idéztetnek meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkinti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőitől gondoskodjanak.

505 1-1

A kir. törvényszék.
Nagy-Kanizsan, 1894. évi márcz. 29. évi.

Gallia

jegyző.

Tóth

előnök.

Kocsi-eladás.

Egy elegáns 4 üléses és félfedéles hintó, egy nyitott 4 üléses

KOCSI,

egy kényelmes szán és egy pár ló számszám ezüstözött pakfonszerelvénnyel átköltözködés miatt szabadkézből eladó.

Felvilágosítást ad

Deák József

508 1-1

Csáktornyan.

Ház eladás.

Hodosánban — község kellő közepén — a rom. kath. templom mellett egy tűzlehelységnek alkalmas

Lakház

előnyös részletfizetési feltételek mellett azonnal eladó.

Ezen ház a következő helyiségekből áll: 3 szoba, konyha, pincze és kert továbbá legeltetési joggal bir.

Bővebbet a tulajdonosnál

Leitner Ferencznel

507 1-1

Szobocizán.

Köszvény és osziban szenvedőknek ezennel a legfőbb körökben

Horgony-Pain-Expeller

einevezés alatt dicsőreleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólóg legyen emlékeztető hozza. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bodorzóles ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany-oroszlánhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Gyapjuszövetek

Bel- és Külföldi Divatárak

Kamgarn, Cheviot, Tricot

Egyenruházati- Lovagló- Vadász- Erdész és Libéria-Szövetek

Peruvien és Dosking a magas papság részére

Kocsi- Butor és Tekeasztal-Posztók

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít vidékre, megrendelések útján

ANTON SUESS

gyári-raktára

Grác (Styria)

Alapított 1744-ben.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Elárusítóknak külön engedmény!

506 1-4

Kossuth Lajos

Élete és Működése.

Irta: Gracza György; Cserépy, Homicsko, Kis Markt, Nemes és Szemlér rajzaival gazdagon illusztrálva

Ára a 232 oldalra terjedő kötetnek 1 frt 20 kr. Diszkiadásban velin-papíron fűzve 2 frt, diszes vászonkötésben 3 frt.

Kossuth Lajos arcképe könyvomatú kivitelben 70 cm. magas 55 cm széles
Ára a rendkívüli képnek 1 f t 20 kr.

Kossuth Lajos mellszobra mintázta Róna József hírneves szobrász Turinban 1890-ben.

Ára Terrakoltában 3. frt. Diszítve 4 frt
Csomagolásért 50 kr. külön számíttatik.

Kossuth emlék érem csengő sárgaszínű fémből, mely a nagy hazafi igen sikerült arcképével van ellátva. Egy drb ára 20 kr.

Kossuth 2 színben nyomtatott legsikerültebb arcképe 38 cm. magas 30 cm. széles. Ára 15 kr.

Kossuth gyászjelvények (Kossuth Lajos arcképével) —
Ára 20 kr.

Kossuth Lajos élete, működése és halála. Irta: Boros Vilmos. —
Ára 20 kr.

A »Képes folyóirat« **KOSSUTH** füzele. Ára 30 kr.

A »Csáktornyai pályaudvaron lefolyt

Kossuth gyászünnepélyt

ábrázoló fényképészeti fölvételek darabja 1 frt. 50 kr.

Kapható:

Fischel F. könyvkereskedésében Csáktornyan.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hadellán Jakob és Hadellán Róza férj. Vojkovic Adamné őrsegi lakós végrehajlatóknak, Horváth Lukács beliczai lakós végrehajlatást szenvedett elleni 26 frt 84 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajlati ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bírószág) területén lévő beliczai 86. tk. 67. hrsz.: a ingatlanok és az ezen tkjkb-n felvett lege ló és erdő illetménynek Horváth Lukácsot illető $\frac{1}{3}$ rész 203 frt 585. hrsz. a. ingatlanok $\frac{1}{3}$ része 78 frt; továbbá ugyan ezen tkjkbben 245. hrsz. a. egész 74 frt; 287. hrsz. a. ingatlan 54 frt. 597. hrsz. egész 122 frt; 781. hrsz. a. egész 32 frt; 812. hrsz. a. egész 36 frt; 890. hrsz. a. egész 120 frt; 915. hrsz. a. egész 181 frt; 952. hrsz. a. egész 59 frt; 975. hrsz. a. egész 94 frt; és a beliczai 463. tk. 345. hrsz. a. egész ingatlan 120 frt. becsárban; a beliczai 516. tk. 995. hrsz. a. ingatlannak $\frac{1}{3}$ része 73 frt. 33 $\frac{1}{3}$ kr. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelt ingatlannak az

1894. évi május hó 8-án d u. 3 órakor

a beliczai község bíróságánál Zakál Henrik felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óradékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bírószág, mint tkvihatóság.

Csáktornyán, 1894. évi márczius hó 27-én.
504 1-1

Ház és föld eladás.

Felső-Pusztákoveczen egy cserépfedelű

LAKHÁZ

istálló és pajtával — továbbá $\frac{1}{4}$ hold szántóföld — szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Jug Károlynál

A miskolci gyalog- és lovaslaktanya összes cement s csatorvázási munkáinak vállalkozója.

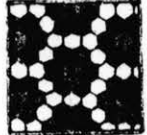
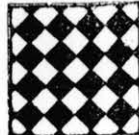
Sartory Oszkár

építő-anyagok raktára és cement-áru gyára Nagy-Kanizsán.

Van szerencsén azon tiszteltteljes jelentést tenni, miszerint raktáromban a legkitünőbb minőségű mező- és vakolat-gipsz, építészeti mész, hydr. mész, román cement, a román cement és valódi perlimoosi portland cement

készlet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá: a Nagy-Kanizsán berendezett cementáru gyáramban kitünő és valódi portland-cementből készült cementlemezeket, természetes vörös és fekete színben, különféle nagyságban közönséges és mesterséges márványban gyártok mindenemű épület díszítményeket, szállítok évvallalok cement építési munkálatokat u. m. veneciai-terrazzi gr. n. mozaik padozat talapzat, vízvezető

cement-csatorna, falak szárazzá tétele, vízvezeték beállítást, szarvasmarja abrak sorompók, abrak lebütő kádak és vizgyűjtők elkészítést, Steyer homokköt, karsti és kararai márványt, kelheimi lemezt, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen előnyösek falak száraz állapotban megtartására. — kereszt-ágakat, falkapcsokat, a legjobb minőségű vaslól gazdasági gépeket, ugyszintén szerszámokat, valódi chamotte kályhákat a legolcsóbb árak mellett szállítok általában minden az építészeti és gépszakmába vágó megrendelések a leggyorsabban és legjutányosabban teljesíttetnek. Kívánatra előleges árszámolást, mintalapot, rajzokat, fényképeket és mintadarabokat mindenkor kész vagyok beküldeni. Kiváló tisztelttel

Sartory Oszkár.

Fiók-üzlet MISKOLCON.

Ajándéklárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

óras és ékszerész Csáktornyán, főtéren, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

svájci zsebóra-

arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru

raktárát.

Ajándéklárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó órák mellett

Legjobb szerkesztű svájci zseborák.

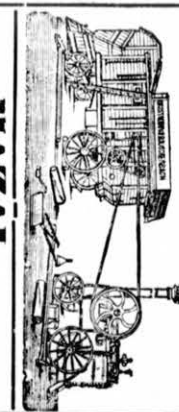
ELSŐ MAGYAR

üzemeltető gépjármű- és vasúti-berendezési vállalat.

Gyártelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

Gőzcseplőgépek
Kétféle feltelek!
Bővebbet a gyárban!
983 8-10
Rövidített levelezni: GAZDASÁGI GÉPJÁRMŰ-ÉS VASÚTI-BERENDEZÉSI VÁLLALAT, BUDAPEST.

saját **HÁZAI** egyaránt

Özvegy- és özvegyi gépek **elsőrangú** minőségben